

У такому випадку громадяни можуть відігравати такі ролі:

1. Проз'юмери – громадяни, які не тільки споживають енергію, але й виробляють її;
2. Енергетичні кооперативи – спільне володіння енергетичними потужностями об'єднанням громадян;
3. Агрегатори – ті, хто отримують енергію від різних виробників і можуть далі продавати її споживачам [2, 3].

Крім того, Комісією запропоновано створити нову автономну схему торгівлі викидами для будівельного та автомобільного транспорту, щоб допомогти державам-членам досягти своїх національних цілей, встановлених у Регламенті щодо розподілу зусиль економічно ефективним способом. Завдяки цій пропозиції до 2030 року в цих секторах має бути досягнуто скорочення викидів на 43% порівняно з 2005 роком.

Для досягнення цієї мети потрібен так званий енергетичний перехід, тобто перетворення джерела енергії. Це означає відхід від вугілля, газу, нафти та ядерної енергії до енергії з відновлюваних джерел. Сонячну енергію можна використовувати різними способами. Електрична енергія виробляється за допомогою фотоелектричних систем, які встановлені, наприклад, на даху будівель.

Література

1. Відновлювальна енергетика. URL: <https://uk.wikipedia.org>.
2. Renewable energy. URL: <https://www.nrdc.org>.
3. Énergie renouvelable. URL: <https://www.futura-sciences.com>.

УДК 339.162

М.П.Цибулько, студентка гр. 101-ФМ

Науковий керівник

Л.М.Титаренко, к.е.н., доцент

Національний університет

«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

АГРАРНИЙ СЕКТОР УКРАЇНИ В СИСТЕМІ СВІТОВОГО ПРОДОВОЛЬЧОГО РИНКУ

Стійке зростання впродовж останнього десятиліття світового ринку продовольства відкриває досить значні перспективи для розвитку вітчизняного аграрного сектору економіки та збільшення експорту його продукції. За часів набуття незалежності Україна виступає сильним суб'єктом на світовому продовольчому ринку. Аграрний сектор завжди був для нашої країни однією з пріоритетних сфер як зовнішньоекономічного, так і внутрішньоекономічного розвитку, адже питання організації виробництва й підтримки продовольчого забезпечення для кожної держави актуальні в усі часи. Останніми роками також

спостерігалось суттєве зростання міжнародних інвестицій в сільськогосподарську інфраструктуру України.

До війни з російським агресором держава експортувала понад 15% від світового продовольства кукурудзи та близько 10% зернових і була в цих сегментах одним із найбільших світових експортерів [1]. Наразі ситуація змінилася. Одним із факторів, що вплинув на аграрний сектор та його місце на світовому продовольчому ринку є саме вторгнення росії в Україну та початок війни. Адже багато компаній не захотіли співпрацювати з країною-агресором. Відсутність експорту зерна з України, також підштовхнуло на зміну цін на продовольство у світі. А за цінами на зерно почали зростати ціни на м'ясо та інші продовольчі товари.

Загалом, за підрахунками Міністерства аграрної політики та продовольства спільно з Київською школою економіки, прямі збитки від війни в сільському господарстві України станом на вересень 2022 року сягнули 6,6 млрд доларів. Найбільші втрати були в сільгосптехніці – 84,2 тисяч одиниць техніки та устаткування повністю або частково пошкоджені на суму 2,9 млрд доларів. А збитки у 1,9 млрд доларів відбулися внаслідок знищення або викрадення 4 млн тонн зернових та олійних культур [2]. Але попри значні втрати від цієї страшної війни, українські аграрії з гідністю прийняли воєнні виклики та достойно пройшли надважкий минулий рік.

Наразі аналітики виділяють ще один фактор, який суттєво вплинув на аграрний ринок України, його місце на світовому ринку та буде мати довготривалий ефект на ринок продовольства. Це зміна внутрішнього споживання у Китаї, де більше людей споживають протеїн і перелаштовуються саме на яловичину, що збільшує потребу не тільки у м'ясі, але і в зерні, який є кормом для худоби. Усі ці фактори загалом призвели до того, що ціни на продовольство у світі за останні два роки зросли на 60% [3]. Це агрегований індекс який розраховує FAO – Продовольча та сільськогосподарська організація ООН. Фахівці організації провела аналіз та довела, що зараз рівень цін на продовольство у світі є найвищим за останні десятиріччя

Тож при дослідженні світового продовольчого ринку експертам та вітчизняним агровиробникам необхідно уважно відстежувати зміни на ньому та аналізувати передусім найбільш вигідні напрями для власного розвитку. Особливої уваги заслуговує зміна структури експорту національного аграрного сектору, де окрім продукції сировинного характеру з високою ціною, постійно необхідно збільшувати продукцію переробного характеру з високою доданою вартістю.

Динамічні зміни світового та національного ринків сільгосппродукції на сьогоднішній день зумовлюють необхідність прискорення процесів реформування аграрного сектору України, а також вимагають впровадження комплексу заходів, спрямованих на стабільність власного продовольчого ринку.

Основним напрямом стратегічної модернізації аграрного сектору має підвищення ступеня переробки аграрної сировини. Підприємства аграрного сектора є достатньо конкурентними виробниками і могли б самостійно розширювати свій виробничий потенціал, здійснювати інвестиції в переробні потужності. Однак, звуження ринків збуту та висока вартість кредитних ресурсів змушує аграріїв активно користуватися інструментами державної кредитної підтримки.

Для посилення позиції українського аграрного сектору на світовому ринку необхідно впровадження інноваційних технологій з метою підвищення якості виробленої продукції, що зможе забезпечити вимогам світових стандартів, підвищення врожайності сільськогосподарських культур в органічному виробництві. Особливу увагу заслуговує аналіз виробництва продовольчих товарів середньої і високої переробки, що забезпечує для кожної країни світу високу додану вартість та сприяють збереженню і створенню нових робочих місць.

Література:

1. Аграрний сектор України потребує впровадження комплексу заходів, спрямованих на стабільність власного продовольчого ринку. Режим доступу: <https://kharkivoda.gov.ua/news/71792?sv>

2. Рік аграрної непереможності: як Україна попри війну годувала себе та світ. Режим доступу: <https://www.unian.ua/economics/agro/rik-agrarnoji-neperemozhnosti-yak-ukrajina-popri-viyni-goduvala-sebe-ta-svit-12099183.html>

3. Світовий ринок аграрної продукції — тенденції та зміни пріоритетів. Режим доступу: <http://agro-business.com.ua/agro/ekonomichni-hektar/item/13543-svitovyi-rynok-ahrarnoi-produktsii-tendentsii-ta-zminy-priorytetiv.htm>